

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
/проф. Остапеч Ю.О./
« 11 » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія освітньої програми Психологія.

Розробники: Соломка Е.Т. кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології факультету суспільних наук

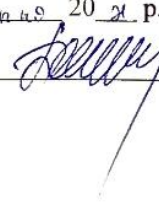
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри психології

протокол № 14 від «07» лютого 2021 р.

Завідувач кафедри (Михайлишин У.Б.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 2 від «01» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Прізвище та ініціали *Копачук О.С.*

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	1-й	1-й
	Лекції:	
	22 год.	6 год.
	Практичні (семінарські):	
	12 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: письмова	Самостійна робота:	
	56 год.	80 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів уявлення щодо теоретичних основ (пояснювальних принципів, предмета науки) і методологічного базису психології; розвиток здатності вибудовування методології дослідження.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в теоретичній та практичній підготовці студентів фаху з питань:

- перспектив розвитку психології як наукового знання;
- основних методологічних проблем психології;
- принципів психологічної науки, що пояснюють закономірності існування предмета психології;
- базисних і метапсихічних категорій науки.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- процес і закономірності формування категоріального ладу;
- закони та принципи психології;
- структуру психології як системи знань;
- основні методологічні проблеми психології;
- основні парадигми психології.

Вміти: використовувати

- навички роботи зі спеціальними філософськими текстами;
- навички для вибудовування методології дослідження (визначати проблемну область, предмет, об'єкт і т. д.) при написанні магістерської роботи;
- навички для обґрунтування методів дослідження, пов'язуючи теоретико - методологічні основи роботи з методикою експериментального дослідження.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК12. Здатність до практичної реалізації знань про теоретико-методологічні аспекти педагогічної діяльності, закономірності та принципи її ефективної організації і форми проведення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Не потребує передумов вивчення, оскільки навчальна дисципліна викладається у першому семестрі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Психологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	ПР1
Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.	ПР2
Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	ПР3
Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.	ПР7
Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності	ПР10
Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності	ПР11
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	ПР12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати принципи дослідження в психології;	ПР1
Знати визначення об'єкту, предмету, мети, завдань дослідження;	ПР2
Знати етапи наукового дослідження;	ПР3
Вміти шукати необхідну наукову інформацію;	ПР7
Вміти формулювати об'єкт і предмет дослідження;	ПР10
Вміти формулювати і перевіряти наукові гіпотези;	ПР11
Вміти формулювати комплекс методик для дослідження обраного предмету;	ПР12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- виступи на лабораторних (практичних) заняттях;
- тести;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на практичних (семінарських) заняттях.**

Форма модульного контролю: **письмова модульна контрольна робота (тестування).**

Форма підсумкового семестрового контролю: **залік.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3		
20	15	15	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Модульна контрольна робота	Сума
T4	T5		
25	25	50	100

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські)	3	30	3	30
Доповідь	3	10	2	10
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (заочна форма) (модуль 1, 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	-	50
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни (заочна форма)

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські)	1	20	1	20
Доповідь	3	10	2	10
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Разом		50		50

Критерії модульного поточного оцінювання для денної форми навчання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час лабораторних, практичних (семінарських) занять. Оцінка складається з оцінок за виступи на лабораторних, практичних (семінарських) заняттях (0-4 балів за кожен виступ), оцінок за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (0-4 балів за обговорення виступу). Максимальна оцінка за виступи та обговорення не може перевищувати 30 балів. До цієї оцінки додається оцінка за виконання самостійного та індивідуального (письмового) завдання (0-20 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – 50 балів.

Критерії оцінювання модульного контрольного тестування для денної форми навчання

Оцінювання **письмової модульної контрольної роботи (тестування)** проводиться за 50 бальною шкалою з використанням тестових завдань (за необхідності). Пропонується 20 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 200 тестових завдань. На кожне питання дається 4 варіанти відповідей, всього 800 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. Вибрані всі правильні відповіді на одне питання оцінюються в 5 балів. Таким чином максимальна оцінка студента за модульне контрольне тестування - 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів

Критерії поточного оцінювання для заочної форми навчання

Поточне оцінювання проводиться під час лабораторних, практичних (семінарських) занять. Оцінка складається з оцінок за виступи з визначених викладачем тем навчального курсу (0-4 балів за кожен виступ), а також оцінок за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (0-4 балів за обговорення виступу). Максимальна оцінка за виступи та обговорення не може перевищувати 30 балів. До цієї оцінки додається оцінка за виконання самостійного та

індивідуального (письмового) завдання (0-20 балів). Максимальна оцінка за поточне оцінювання – 100 балів..

Критерії оцінювання підсумкового контролю для денної та заочної форми навчання

Залік є підсумковою формою семестрового контролю. Залік проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Оцінку «зараховано» отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Екзамен є підсумковим контролем. Екзамен проводиться у формі усних відповідей на 3 питання екзаменаційного білету та відповідей на допоміжні питання.

При цьому необхідно керуватися таким:

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку «зараховано» **(90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «зараховано» **(82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку «зараховано» **(74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку «зараховано» **(64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «зараховано» **(60-63 бали, E)** – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «не зараховано» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «не зараховано» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Психологія і методологія.

Тема 1. Природнича та гуманітарна парадигми психології.

Поняття методу і визначення методології. Причини зацікавленості психології в методології. Питання відповідальності психолога-дослідника. Закономірність розвитку науки: наукові відкриття, аномалії. Парадигма і умови прийняття нових парадигм науковим співтовариством, за Т. Куном. Ознаки природничої парадигми. Гуманітарна парадигма в психології. Методологічний плюралізм і предмет психології. Методологія науки і методологія дослідження. Поняття методу в науці: науковий підхід, методологічний принцип, дослідницький метод, конкретна методика. Побудова мети та гіпотез. Розрізнення пояснювальної та описової психології. Методи пояснювальної (природничо – наукової) психології: спостереження, експеримент, тести, аналіз продуктів діяльності, опитування. Методи описової (гуманітарної) психології: інтроспекція, самозвіт, включене спостереження, ідентифікація, рефлексія, діалог, герменевтика. Методи практичної психології (психологічної практики): психотерапія, консультування, тренінг, корекція.

Тема 2. Структура психології як системи знань.

Психологічні факти, закони, теорії, методи, категорії, принципи та методологічні проблеми як основні складові системи наукових суджень у психології. Значення психології для методологічного знання. Структура методологічного знання: рівні методології. Функції науки. Філософське, світоглядне і методологічне знання. Закономірності розвитку психологічної науки. Місце і роль психології в системі наукового знання. Міждисциплінарні зв'язки психології з іншими галузями знань та внутрішні фактори її еволюції. Специфіка предмету психології. Структура сучасної психології. Закони психології та їх методологічна функція. Методологічна криза основ психології 19, 20 ст. Етапи розвитку методологічної кризи. Основні причини кризи. Течії і напрямки психології. Наукові школи як форма організації науки. Психоаналітична традиція. Біхевіоризм. Гуманістична психологія. Когнітивна психологія. Гештальтпсихологія. Трансперсональна психологія. Онтопсихологія. Теоретико – методологічний аналіз психологічної практики. Методи добування та інтерпретації психологічних знань.

Тема 3. Категоріальний лад психології.

Категоріальний апарат психологічної науки: базисні і метапсихічні категорії психологічної науки. Процес і закономірності формування категоріального ладу – серцевина внутрішньої логіки розвитку психологічної науки. Взаємозв'язок розробки психологічних проблем і основних категорій. Категорія «образу» в психології. Фактори формування образу. Категорія «дії». Поведінка як адаптивна дія. Внутрішній план дії. Від психофізіологічної до психосоціальної дії. Категорія «мотиву». Спонукальна та смислоутворююча функції мотивації. Проблеми мотивації діяльності. Категорія «особистості» в психології. Концепція

самоактуалізації особистості. Абсолютизація окремих категорій як основа оформлення течій і наукових шкіл у психології.

Змістовний модуль 2. Принципи та проблеми сучасної психології.

Тема 4. Основні пояснюючі принципи та їх специфіка у системі психологічних знань.

Принцип детермінізму як причинної зумовленості поведінки. Історичні особливості розробки принципу детермінізму в науці; рівні детермінації. Принцип відображення. Принцип єдності психіки та діяльності. Принцип системності. Цілісний, інтегральний підхід до тлумачення психічного. Системна детермінація людської поведінки. Принцип розвитку. Розвиток психіки в філогенезі, онтогенезі. Розвиток психіки і розвитку особистості.

Тема 5. Основні проблеми психологічної науки.

Категорія свідомості та психогностична проблема. Історія дослідження проблеми свідомості в зарубіжній та вітчизняній науці. Свідомість в рефлексології і з позицій біхевіоризму. Психоаналітичний напрямок і свідомість. Категорія образу: психофізична та психофізіологічна проблеми. Виникнення психофізичної проблеми. Підходи до вирішення психофізичної проблеми: теорія психофізичної взаємодії, психофізичний паралелізм. Перспектива вирішення даної проблеми. Категорія дії та психопраксична проблема. Діяльність як суспільно – історична категорія. Психологічні аспекти дослідження індивідуальної діяльності. Проблема спільної діяльності. Проблема спілкування. Спілкування як базова категорія в психології. Функції і структура спілкування. Особливості перебігу психічних процесів в умовах спілкування. Категорія мотиву та психомотиваційна проблема. Категорія особистості та психосоціальна проблема. Спрямованість особистості. Перспективи розвитку психологічної науки.

6.2. Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Психологія і методологія					
<i>Тема 1.</i> Природнича та гуманітарна парадигми психології	19	6	2		11
<i>Тема 2.</i> Структура психології як системи знань	17	4	2		11
<i>Тема 3.</i> Категоріальний лад психології	17	4	2		11
Всього	53	14	6		33
Змістовий модуль 2. Принципи та проблеми сучасної психології					
<i>Тема 4.</i> Основні пояснюючі принципи та їх специфіка у системі психологічних знань	19	4	4		11
<i>Тема 5.</i> Основні проблеми психологічної науки	18	4	2		12
Всього	37	8	6		23
Разом	90	22	12		56

Структура навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

	Кількість годин				
	Форма навчання: заочна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Психологія і методологія					
Тема 1. Природнича та гуманітарна парадигми психології	18	2			16
Тема 2. Структура психології як системи знань	18		2		16
Тема 3. Категоріальний лад психології	18	2			16
Всього	54	4	2		48
Змістовий модуль 2. Принципи та проблеми сучасної психології					
Тема 4. Основні пояснюючі принципи та їх специфіка у системі психологічних знань	18	2			16
Тема 5. Основні проблеми психологічної науки	18		2		16
Всього	36	2	2		32
Разом	90	6	4		80

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Природнича та гуманітарна парадигми психології	2	
2	Тема 2. Структура психології як системи знань	2	2
3	Тема 3. Категоріальний лад психології	2	
4	Тема 4. Основні пояснюючі принципи та їх специфіка у системі психологічних знань	4	
5	Тема 5. Основні проблеми психологічної науки	2	2
	Разом	12	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Природнича та гуманітарна парадигми психології. Проаналізувати підходи до предмету психологічної науки. Здійснити історичний екскурс та визначити сучасний стан теоретичних основ психології.	11	16
2	Тема 2. Структура психології як системи знань. Структура психології як системи знань.	11	16

	Розглянути структуру сучасної психології. Вивчити закони психології та обґрунтувати їх методологічну функцію.		
3	Тема 3. Категоріальний лад психології. Володіти категоріальним апаратом психологічної науки: знати базисні і метапсихічні категорії психологічної науки. Вивчити процес і закономірності формування категоріального ладу.	11	16
4	Тема 4. Основні пояснюючі принципи та їх специфіка у системі психологічних знань. Знати основні принципи психологічної науки: принцип детермінізму; принцип відображення; принцип єдності психіки та діяльності; принцип системності; принцип розвитку.	11	16
5	Тема 5. Основні проблеми психологічної науки. Обґрунтувати взаємозв'язок розробки психологічних проблем і основних категорій. Знати основні проблеми психології і перспективи їх вирішення.	12	16
	Разом	56	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

www.zakon.rada.gov.ua – Вся база "Загальне законодавство" Верховної Ради України.

Основна

1. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания / Ананьев Б.Г. – СПб., 2001.
2. Василюк Ф.Е. Методологический смысл психологического схизиса / Василюк Ф.Е. // Вопросы психологии. 1996. №6. С. 25 – 40.
3. Вачков И.В. Нужна ли практическому психологу методология? / Вачков И.В. // Труды ярославского методологического семинара. Методология психологии. Ярославль, 2003. С. 72 – 79.
4. Выготский Л.С. Собрание сочинений. Т.1 / Выготский Л.С. – М., 1982.
5. Карицкий И.Н. Методология практической психологии / Карицкий И.Н. // Труды ярославского методологического семинара. Методология психологии. Ярославль, 2003. С. 135 – 158.
6. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии / Корнилова Т.В., Смирнов С.Д. – СПб Питер, 2009. – 320 с.
7. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии / Ломов Б.Ф. - М., Наука, 1984. – 445 с.
8. Мазилев В.А. Научная психология: тернистый путь к интеграции / Мазилев В.А. // Труды ярославского методологического семинара. Методология психологии. Ярославль, 2003. С. 205 – 237.
9. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 2002. – 632 с.
10. Петровский А.В. Теоретические основы психологии / Петровский А.В, Ярошевский М.Г. – М., 1999.
11. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / Рубинштейн С. Л. - СПб: Издательство «Питер», 2000 - 712 с.
12. Смирнов С.Д. Методологический плюрализм и предмет психологии // Труды ярославского методологического семинара. Предмет психологии / Смирнов С.Д. – Ярославль, 2004. С. 276 – 291.
13. Теория и методология психологии: Постнеклассическая перспектива / Отв.ред. А.Л. Журавлев, А.В. Юревич. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2007. – 528 с.
14. Фейерабенд П. Избранные труды по методологии науки / Фейерабенд П. - М., 1986.
15. Юревич А.В. Методологический либерализм в психологии / Юревич А.В. // Вопросы психологии. 2001. №5.
16. Юревич А.В. Психология и методология / Юревич А.В. // Психол. журн. 2000. №5. С. 35 – 47.

Допоміжна

17. Дискурс самопонимания / Под. ред. В.А. Сакутина. – Владивосток, 1998.
18. Зинченко В.П., Моргунов Е.Б. Человек развивающийся. – М., 1999.
19. Кохановский В.П. Философия и методология науки. – Ростов-на-Дону, 1999.
20. Кун Т. Структура научных революций. – М., 1989.
21. Рузавин Г.И. Методология научного исследования. – М., 1999.

Інформаційні ресурси

1. <http://psyfactor.org/> - "ПСИ-ФАКТОР" - Центр практической психологии.
2. psychology.net.ru — Сайт "Мир психологии".
3. www.psychology.ru — Psychology.ru. Большой проект, посвященный психологии. Содержит много полезных разделов: библиотека, раздел о знаменитых психологах, большую коллекцию ссылок на психологические ресурсы, форумы, психологические тесты-Онлайн и другое.
4. <http://www.psychologos.ru/> - Психологос. Энциклопедия практической психологии.
5. <http://www.zercalo.ru/index.shtml> - Психология каталог. Психологические ссылки. Каталог психолога. Ссылки на психологические ресурсы.
6. PsyLab.info – Энциклопедия психодиагностики.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)